

De økonomiske og handelsforholdene i Norge har været uforholdsvist gode, og det er derfor ingen tvivl om, at Norge vil være i stand til at opretholde sit høje og stabile økonomiske niveau. Dette er et resultat af den gode økonomiske og handelsforholdene i Norge, og det er derfor ingen tvivl om, at Norge vil være i stand til at opretholde sit høje og stabile økonomiske niveau. Dette er et resultat af den gode økonomiske og handelsforholdene i Norge, og det er derfor ingen tvivl om, at Norge vil være i stand til at opretholde sit høje og stabile økonomiske niveau.

Hans Majestet Kongens beretning til Stortinget om rikets tilstand og bestyrelse i den tid som er forløpet, siden forrige beretning blev avgitt.

Vi Haakon, Norges Konge,

gjør vittetlig:

Overensstemmende med rikets grunnlov skal Hans Majestet herved meddele det nu forsamlede storting beretning om rikets tilstand og bestyrelse i 1930.

Det gjennom den polske regjering fremsatte forslag om ophevelse av passviseringsplikten for borgere av fristaden Danzig som reiser til Norge, er bifalt og der forhandles med Estland om gjensidig ophevelse av passviseringsplikten.

Mellem Norge og Amerikas Forente Stater er der avsluttet en traktat om gjensidig fritagelse for verneplikt for visse personer som er statsborgere i begge land.

Den polske handelsminister Kwiatkowski ledsaget av 3 andre polske herrer avla i juli måned offisielt besøk i Norge, hvorunder de var Regjeringens gjester. De besøkte bl. a. Norsk Hydro's anlegg på Rjukan, Notodden og Herøya.

Norge har i 1930 latt sig representere på 1ste internasjonale konferanse til kodifikasjon av folkeretten, den internasjonale konferanse om tollfred, den internasjonale konferanse om ensartethet i oppmerkning og fyrbelysning av kystene, den internasjonale lastelinjekonferanse, den internasjonale konferanse om ensartet lovgivning om vekslere og checks samt på den 2den internasjonale konferanse om tollfred.

Norge har videre vært representert på Folkeforbundets 11te ordinære forsamling, hvor det blev innvalgt i Folkeforbundet

råd for 1930/33, samt i Folkeforbundsrådets 61de møte september—oktober 1930, og på den 1ste européiske konferanse til drøftelse av utenriksminister Briands memorandum. Enn videre har Norge vært representert i den forberedende kommisjon for nedrustningskonferansen.

Norge har ratifisert den internasjonale overenskomst, med protokoll, om avskaffelse av inn- og utførselsforbud og innskrenkninger, den internasjonale avtale om utførsel av lær og den internasjonale avtale om utførsel av huder, protokollene om revisjon av vedtektene for den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie og om Amerikas Forente Staters tilslutning til undertegningsprotokollen for domstolsvedtektene, den internasjonale handelsoverenskomst, med protokoll, om tollfred m. v.

Norge har underskrevet den internasjonale overenskomst om ensartethet i visse regler vedrørende den internasjonale luftfart, internasjonale overenskomster med protokoller om ensartet lovgivning om vekslere og den internasjonale overenskomst om lastelinjer.

Med Estland er der sluttet overenskomst om utlevering av forbrytere. Der pågår forhandlinger med flere andre land om utleveringsoverenskomster.

Der er opprettet en legasjon i Tyrki med sæte i Ankara og et lønt konsulat i Arkangelsk. Videre er stillingene som henholdsvis chargé d'affaires e. p. i Madrid og legasjonsråd (og chargé d'affaires a. i.) i Warszawa omdannet til sendemannstillinger av 2den lønningsgrad.

Norges sendemann i Rom, Bern og Aten er tillike blitt akkreditert i Bukarest, og Norges sendemann i Paris er tillike blitt akkreditert i Brussel, istedenfor sendemannen i London.

Med Frankrike og den Irske Fristat er inngått overenskomster om gjensidig fritagelse for beskatning av skibsfart. Der forhandles om lignende overenskomster med Brasil, Danmark, Grekenland, Japan, Sverige, Tyskland.

En midlertidig handelsavtale er inngått med Egypten.

En handels- og sjøfartstraktat er undertegnet med Rumenia og en handelstraktat er undertegnet med Finland. Likeledes er der undertegnet en vennskaps, handels- og sjøfartstraktat med Persia. Traktaten vil tre i kraft så snart den er blitt ratifisert fra persisk side. Inntil videre gjelder en ved notereksling avtalt midlertidig ordning av handelsforbindelsen med Egypten, Kuba, Mexico, Portugal.

Med Storbritannia er innledet forhandlinger om avsluttelse av en gjensidig overenskomst om ulykkesforsikring.

Med Det Tyske Rike er der utvekslet noter om tollbehandlingen av norsk kantsten.

Der føres forhandlinger med den tyske regjering om avsluttelse av en gjensidig overenskomst om ulykkesforsikring for sjømenn.

Med Kina har Norge sammen med andre makter undertegnet en overenskomst om opprettelse av en kinesisk «distriktsrett» («District Court») og en «lokal overrett» («Branch High Court») i Shanghai istedenfor den tidligere bestående «midlertidige domstol» («Provisional Court»).

Forhandlingene med den kinesiske nasjonalregjering om en gradvis ophevelse av eksteritorialretten fortsetter.

Den norske regjering har anerkjent Kanadas suverenitet over de såkalte Sverdrupsøyer.

Minnefestlighetene i Nidaros og på Stiklestad i anledning av 900-årsdagen for Kong Olav Haraldsons død blev ferret med

stor høitidelighet i dagene 27 juli—3 august 1930 under stor deltagelse så vel fra vårt eget folk som fra våre utvandrede landsmenn og fra utenlandske geistlige m. fl.

Artium er i 1930 bestått av 1535 kandidater.

Ved Universitetet er i 1930 teologisk embedseksamen bestått av 36 kandidater, juridisk av 181, statsøkonomisk av 35, medisinsk av 96, sproglig-historisk av 48, matematisk-naturvidenskapelig av 62 samt aktuar-eksamen av 2. Ved det Teologiske menighetsfakultet har i det forløpne år 50 kandidater avlagt embedseksamen.

Ved Norges tekniske høiskole blev i 1930 optatt 160 studenter, derav 12 i arkitektavdelingen, 5 i bergavdelingen, 46 i bygningsingeniøravdelingen, 31 i den elektrotekniske avdeling, 25 i kjemiavdelingen og 41 i maskinavdelingen. I samme år blev uteksaminert 147 kandidater, hvorav 14 arkitekter, 1 bergingeniør, 40 bygningsingeniører, 38 elektroingeniører, 26 kjemiingeniører og 28 maskingeniører.

Antallet av de upåkomte saker som i januar 1930 stod for Hoiesterett var 908, nemlig 24 straffesaker og 884 borgerlige saker. Første januar 1931 var antallet 829, hvorav 25 straffesaker og 804 borgerlige saker.

Det pågår for tiden gjeldsunderhandlinger, dels formidlet av vedkommende gjeldsmeglingsnevnd, dels av Justisdepartementet, for ca. 40 kommuner, 3 fylkeskommuner og 1 interkommunalt kraftselskap. For 2 av fylkeskommunene og 4 av kommunene kan en ordning ventes istandbragt i en nær fremtid. I løpet av det siste år er endelig eller midlertidig gjeldsordning kommet istand for 18 kommuner og 2 interkommunale kraftlag.

Ved Småbruk- og Bølligbanken er i 1930 — for hovedsattet pr. 31 desember og for lanekontorene pr. 30 november — utbetalt pantelån med følgende beløp:

1. Bevilget i henhold til lov av 4 juli 1925 med forandring i lov om småbruks- og boliglån:	
Nybrottslån 4 pct.	Kr. 1 674 800
Brukslån A 4½ pct.	» 445 600
Brukslån B 5 pct.	» 60 500
Boliglån A 4½ pct.	» 6 784 900
Boliglån B 5 pct.	» 9 100
Boliglån A 4½ pct. uten kommunegaranti	571 500
Boliglån A 3 pct. i Finnmark	130 600
2. Bevilget i henhold til den eldre lov:	
Gamle boliglån 4½ pct.	» 2 500

Kr. 9 679 500

Banken har i 1930 ikke optatt noget nytt serielån.

Rikets hjemmehørende folketmengde som ved folketellingen i 1920 var 2 649 775, er ved utgangen av 1929 beregnet til 2 821 202, og ved årsskiftet 1930—31 kan den antagelig anslås til 2 834 000.

Den oversjøiske utvandring har vært meget mindre enn i 1929. I månedene januar til november utvandret i alt 3 710 (foreløbig opgave) mot 7 891 i samme tidsrum i 1929 og 8 029 i hele året 1929. I de tre første kvartaler av 1930 utvandret 2 099 til Amerikas Forente Stater og 1 036 til Kanada. De tilsvarende tall for 1929 var 4 319 og 2 364. I hele året 1929 utvandret 5 197 til Amerikas Forente Stater og 2 643 til Kanada.

Ekteskapshyppigheten er noget større enn i 1929. Antallet av ekteviede par var i de 3 første kvartalene av året 12 291 mot 11 564 i 1929.

I de samme 3 kvartaler av 1930 fødtes der 36 792 og døde 22 025, fødselsoverskuddet altså 14 767. De tilsvarende tall for 1929 var 37 162, 23 804 og 13 358.

Sundhetstilstanden har i henhold til lægenes innberetninger gjennomgående vært meget god i 1930. Ingen av de epidemiske sykdommer har hatt større utbredelse, und-

tagen skarlagensfeber, som optrådte med forholdsvis mange tilfelle, særlig i april—mai og september—oktober, med sterkst utbredelse i Bergen og Stavanger samt i Hordaland og Rogaland fylker.

Prisnedgangen har fortsatt i 1930 og sterkere enn i foregående år. Engrosprisnivået er i løpet av året (fra desember 1929 til desember 1930) falt fra 152 til 136 eller med ca. 10 pct. Priset falt var sterkeste i begynnelsen og slutningen av året.

I forhold til 1913 ligger prisene hos oss fremdeles høit, sammenlignet med våre naboland, hvor engrosprisnivået for Sveriges vedkommende er nedet til 117, Danmark 122 og England 102.

De beregnede samlede leveomkostninger er sunket på lignende måte som engrosprisene, men i langsommere tempo. I løpet av det siste år (fra november 1929 til november 1930) er hovedindekstallet med skatt falt fra 180 til 173 og uten skatt fra 172 til 165.

Detaljprisene på matvarer er falt sterkere enn de samlede leveomkostninger. Matvareindeksen er for november 1930 149 mot 159 i november 1929. Der er stillstand fra mai til september, da den vanlige sesongstigning motvirket den almindelige tendens på markedet.

I 1928 var der en stadig, men langsom bedring i arbeidsforholdene. Denne utvikling fortsatte i 1929, men det syntes som om bevegelsen mot bedre forhold i løpet av høsten avtok i styrke.

Totalprocenten av arbeidsledige i 10 større fagforbund samt arbeidsledighetsprocenten særskilt for jern- og metallarbeidere og bygningsarbeidere viser følgende utvikling i 1929—30:

	Jern- og metallarbeidere	Bygningsfagdere
1929 oktober	14,0	12,4
1930 januar	19,0	12,1
april	15,8	8,7
juli	10,8	9,0
oktober	18,0	18,5

Tallene i første halvår 1930 ligger under de tilsvarende i 1929, men forskjellen mellom de to år er blitt stadig mindre. Fra høsten 1930 inntreer en betydelig forverrelse i stillingen på arbeidsmarkedet, og arbeidsledighetsprocentene viser derefter høiere tall i 1930 enn i 1929.

Ifølge situasjonsrapportene fra Statens Arbeidsledighetsinspektorat var overskuddet av arbeidssøkende menn og kvinner pr. 15. hver måned følgende:

	1929	1930
Mars	23 821	22 533
Juli	12 417	11 997
August	12 493	12 923
September	15 525	17 053
Oktober	18 420	20 363
November	20 546	24 544
Desember	22 092	27 157

Disse tall gir nogenlunde det samme billede av utviklingen som fagforeningenes arbeidsledighetstall.

Av arbeidskonflikter med arbeidsstans har der i 1930 vært få. Konfliktene ved Nidaros kommune (i forbindelse med Faldalskonflikten), Forenede Nagle- og Skruefabrikker, Oslo, og Chra. Spigerverk som var begynt i slutten av 1929, fortsatte i 1930 til henholdsvis midten og slutten av januar og begynnelsen av februar.

For øvrig kan blandt de viktigste konflikter nevnes streiken i kjøttindustrien i Oslo fra 14 februar til 26 mars og hotellkonflikten i Bergen fra 10 oktober til begynnelsen av desember.

Lønningssatsene i 1930 blev som i 1929 gjennomgående prolongert. For de fag som i 1929 hadde avsluttet 2-årstariffer, med adgang til en halvautomatisk indeksregulering i 1930, falt denne indeksregulering bort. Også i de fag hvor tariffene løp ut på ordinar vis i 1930, blev disse tariffar prolongert, enkelte med noen mindre forbedringer i arbeidsvilkårene. Lønningene i den elektrokjemiske industri blev litt forhøiet.

Stort sett har 1930 vært et arbeidsfredens år.

Siden forrige beretning er der meddelt stadfestelse på 103 stiftelser eller legater med en samlet kapital av kr. 7 383 728,84.

Utenrikshandelens utførselsverdi er gått betydelig ned i 1930, nemlig fra 694 mill. kr. i de 11 første måneder av 1929 til 634 mill. kr. i de 11 første måneder av 1930.

Innførselsverdien er steget litt, fra 986 mill. kr. til 996 mill. kr. Denne stigning skyldes imidlertid utelukkende, at der er innregistrert mange nye skib, som er kjøpt i utlandet. I alt er der hittil i 1930 registrert nye skib til en verdi av 192 mill. kr. mot 98 mill. kr. i 1929. Verdien av resten av innførselen er således gått betydelig ned. Denne nedgang og nedgangen i utførselsverdien skyldes imidlertid vesentlig prisleiligheten. I virkeligheten er selve utførselsmengden gått forholdsvis litet tilbake, når man ser året under ett, mens innførselen viser stigning. Som følge av at utførselsverdien er gått tilbake er underskuddet i betalingsbalansen betydelig større enn i 1929. Man kan antagelig for 1930 regne med ca. 385 mill. kr., mot i 1929 etter det endelige oppgjør 320 mill. kr. Denne økning vil ikke dekkes av de øvrige poster på betalingsbalansen. Man må derfor regne med en noget større økning av gjelden til utlandet i 1930 enn i 1929, da den bare utgjorde ca. 40 mill. kr.

Av offentlige lån i utlandet har man Kommunalbankens lån på tilsammen 40 mill. kr. og Bergens kommunes to lån, som imidlertid helt er gått til konvertering. Nærmere opgave over gjeldsøkningen vil man først få, når resultatene av finansstillingen foreligger.

Industriens produksjon holdt sig i den første del av 1930 stort sett på samme høide som i 1929, da vi hadde en større produksjon enn noen gang tidligere. I de siste måneder har imidlertid prisleiligheten og depresjonen på verdensmarkedet etterhvert blitt merkbart her hjemme, og beskjettigelsen har vært synkende innen flere industrier. Nedgangen merkes særlig i eksportindustrien, mens hjemmeindustrien stort sett har kunnet oprettholde sin produksjon. Innen jern- og

metallindustrien har der dog vært avtagend beskjeftigelse i den siste tid.

Grubeindustrien har stort sett kunnet opprettholde samme produksjonsmengde for hovedproduktene. Der har dog vært utført mindre svovlkis enn i 1929. Som følge av sterkt fall i kobberprisene er prisen på den kobberholdige svovlkis gått ned. Stenindustrien som arbeidet sig meget godt frem i 1929, viser igjen delvis tilbakegang. Cementeksporten er også sunket, nemlig fra 171 000 tonn i desember 1928—november 1929 til 138 000 tonn i samme tidsrum i 1929—30. Den elektrokjemiske industri viser en veldig vekst etter at nyanleggene ved Norsk Hydro er kommet i drift. Eksporten av kalksalpeter er næsten fordoblet. Den elektrometallurgiske industri viser derimot tilbakegang. Der er nedgang i eksporten både av aluminium og ferrolegeringer. Treindustrien hadde nogen fremgang i 1929, men i 1930 er eksporten av høvlet last gått tilbake, nemlig fra 330 000 m.³ i desember 1928—november 1929 til 260 000 m.³ i samme tidsrum i 1929—30. Av skåret last er der utført litt mere. For papirindustrien var produksjon og eksport høi i den første del av året 1930, men i de siste måneder kan man konstatere synkende tall. For desember 1928—november 1929 er eksporten av tremasse steget fra 582 000 tonn til 651 000 tonn i samme tidsrum i 1929—30. Eksporten av cellulose er gått ned fra 279 400 tonn til 251 700 tonn og eksporten av papir fra 315 000 tonn til 294 000 tonn.

I hermetikkindustrien har virksomheten vært sterkt nedsatt i 1930. Når eksporten ikke er sunket mer enn fra 36 700 tonn til 30 400 tonn, skyldes dette at man hadde usedvanlig store lagre ved forrige årsskifte.

Hjemmeindustrien har som nevnt stort sett kunnet opprettholde sin produksjon fullt ut. Dette gjelder tekstilindustrien, skofabrikkene og de forskjellige brancher innen nærings- og nydelsesmiddelindustrien, mens beskjeftigelsen innen jern- og metallindustrien i de siste måneder har vært avtagende. Arbeidsløsheten har således vært stigende i dette fag.

Den norske handelsflåte har hatt en meget sterk vekst i 1930. Etter foreløbig opgave fra Sjøfartskontoret bestod flåten pr. 1 januar 1931 av 3 953 skib på til sammen 3 884 040 br. reg. tonn mot 3 773 skib på tilsammen 3 392 450 tonn pr. 1 januar 1930. Der var altså en økning i løpet av året på 491 590 br. reg. tonn eller 14,5 pct. Denne økning faller hovedsakelig på motortonnasjen, som er gått op med 429 550 br. tonn. Damp-tonnasjen er tiltatt med 62 190 tonn, mens seilskibstonnasjen er gått tilbake med 150 tonn.

Av den nybyggede tonnasje som kom til i 1930, var størstedelen, nemlig 440 100 br. tonn, bygget i utlandet, mens 51 690 tonn var bygget i Norge.

Fraktene på verdensmarkedet har gjennomgående vært usedvanlig lave, når man undtar tankfraktene, som imidlertid også er falt sterkt i de siste måneder. Størsteparten av tanktonnasjen er dog beskjeftiget i lengere tidscertepartier.

Som følge av de lave frakter har en del av flåten særlig i den siste halvdel av 1930 vært uvirksom. Man må helt tilbake til årene 1921—22 for å finne et større opplegg enn det man har hatt i 1930.

De optjente bruttofrakter vil antagelig bli en del mindre enn i 1929, da de utgjorde 432 mill. kr. Man kan kanskje regne med en samlet bruttofrakt for 1930 på ca. 415 mill. kr., hvorav ca. 215 mill. kr. kommer landet tilgode, mens resten går fra som utgifter i utlandet.

Fiskeriene har i 1930 gitt et mindre verdiutbytte enn i 1929, nemlig etter en anslagsvis beregning 76,5 mill. kroner mot 81,3 mill. kroner. Heri er ikke medregnet hval- og selfangst m.

Torskfiskeriene har gitt et betydelig mindre mengdeutbytte enn i 1929, men prisene har til gjengjeld vært noget bedre. Særlig slo Finnmarksfisket feil i 1930. I alt blev der opfisket 61,6 mill. stk mot 68,3 i foregående år. Storsild- og vårsildfisket gav derimot et usedvanlig stort utbytte, nemlig 4,3 mill. hektoliter mot 3,3 i 1929. Av

de andre fiskerier gav fetsild- og småsild- og brislingfisket et meget dårlig utbytte. Sildefisket ved Island har derimot vært bedre enn foregående år. Utførselen av fisk har gjennomgående vært mindre enn i 1929.

Hvalfangsten har gitt et større utbytte enn noget tidligere år. I alt var de norske selskapers produksjon i sesongen 1929 og sommersesongen 1930 1 791 000 fat olje til en verdi av 127,8 mill. kroner mot i foregående driftsår 1 206 400 fat til en verdi av 105 mill. kroner.

Posttrafikken var i 1930 av omtrent samme størrelse som året i forveien.

Telegraf- og telefonvesenets drift har i det forløpne år i alt vesentlig foregått uforandret. Både den innenlandske og den utenlandske telegramtrafikk har vist en mindre nedgang, mens telefontrafikken til gjengjeld har øket en del.

Den innenrikske statsunderstøttede dampskibsfart har stort sett arbeidet under samme forhold som i det foregående år. Innskrenkningene i lokalfarten har det fremdeles vært nødvendig å oprettholde, idet det dog for enkelte distrikter er foretatt en del utvidelse av rutene. Nogen almindelig nedsettelse av passasjer- og varefraktene har ikke kunnet foretas.

Turist- og reisetrafikken har vist fremgang. Den samlede inntekt antas av Landslaget for Reiselivet i Norge å ha utgjort ca. 30 mill. kroner mot 26 $\frac{3}{4}$ mill. i 1929.

Året 1930 blev et godt år hvad avlingens mengde angår, idet de fleste planteslag gav et middelsårs eller over et middelsårs utbytte. Kvaliteten er gjennomgående god med undtagelse av poteter som over Østlandet, Sørlandet og store deler av Vestlandet var betydelig angrepet av tørråte.

Da prisene på flere av jordbrukets produkter er falt sterkt i årets løp, arbeider jordbruket under vanskelige økonomiske forhold.

I 1930 er det med statsstøtte nydyrket ca. 65 000 dekar og avgroftet ca. 40 000 dekar tidligere dyrket men vannsyk jord.

Det er videre gitt støtte til reising av vel 600 nye bureisningsbruk.

Ved Norges Landbruks høiskole blev i 1930 optatt i alt 21 studerende, nemlig i jordbruksavdelingen 18 og i meieriavdelingen 3. Der blev uteksaminert 6 jordbrukere, 3 meierister, 17 skogbrukere og 2 utskiftere.

Skogbruket arbeider for tiden under meget vanskelige kår. Tømmerprisen er falt gjennomgående ca. 15 pct., og selv til disse priser har kun et ganske lite kvantum hittil funnet avsetning. Dette har bevirket stor arbeidsløshet og økonomiske vanskeligheter for skogdriften.

I anledning av denne krisetilstand er det nedsatt en kongelig kommisjon til å fremkomme med forslag til botemidler.

Arbeide med utskillelse av vernskog i henhold til lov av 6 juni 1930 pågår.

Representanter for kjøpere og selgere av skurlast er blitt enige om forslag til gjennomførelse av lov av 6 juni 1930 om annamning av skurlast forsåvidt angår Østlandet.

Sundhetstilstanden blandt husdyrene har vært tilfredsstillende. Et alvorlig miltbrandsutbrudd med fare for større utbredelse blev stanset, likesom et utbrudd av svinepest blev lokalisert og er ophørt. Den i det siste konstaterte hønsetyfus er ved kgl. resolusjon optatt blandt de i husdyrloven nevnte mildere smittsomme sykdommer, likesom det av Landbruksdepartementet er utferdiget særlige bestemmelser til dens bekjempelse. Enn videre er det utferdiget nye bestemmelser angående bekjempelsen av tuberkulosen hos storfeet og andre husdyr.

Statens kornforretning har overensstemmende med lov av 22 juni 1928, foruten å ha sørget for landets tilførsel av korn og mel, kjøpt det norskavlede korn produsentene har ønsket å selge til Staten, og har ved særavtaler med bygdemøllene utbetalt godtgjørelse (prisreduksjon) for det norskavlede korn bygdemøllene har overtatt direkte fra produsentene og selv malt.

Av 1929 års høst kjøpte Statens kornforretning i alt 25 500 tonn, hvorav 3 403

tonn hvete, 915 tonn rug, 10 108 tonn bygg og 11 074 tonn havre. I prisreduksjon til bygdemøllene i samme sesong blev der i alt utbetalt kr. 2 264 395,68 omfattende i alt 75 480 tonn korn.

Av 1930 års høst er der ved utgangen av desember 1930 foreløbig innkjøpt i alt ca. 30 000 tonn.

Året 1930 har vært særpreget ved et varende fall i kornprisene. Eksempelvis nevnes at utsalgsprisene på hvete og rugmel i løpet av kalenderåret har falt med henholdsvis ca. 21 og 29 pct.

Nettooverskuddet fra første driftsår var kr. 898 820,61.

Arbeidsdriften ved de av Stortinget bevilgede jernbaneanlegg samt vei- og vannbyggnings- og reguleringsarbeider er foregått i det vesentlige overensstemmende med de for samme lagte planer og i det omfang som de gitte bevilgninger har tillatt.

Der har også i 1930 vært iverksatt en del nødsarbeider til avhjelp av den rådende arbeidsløshet. Dessuten er der for arbeidere fra Oslo igangsatt arbeide på Sørlandsbanen vestenfor Kristiansand for midler som er stilt til disposisjon av Oslos distriktsbidrag til Sørlandsbanens anlegg.

De jernbaner som pr. 30 juni 1930 var åpnet for ordinær drift, hadde en samlet lengde av 3 835 km., hvorav 3 466,8 km. statsbaner og 368,2 km. privatbaner. Bane-strekningen Snåsa—Grøng (37,9 km.) som blev åpnet for midlertidig trafikk 30 november 1929, er fra 1 juli 1930 gått over til ordinær drift. Den samlede lengde av de i drift værende statsbaner er herved fra 1 juli 1930 øket til 3 504,7 km.

Inntektene av statsbanenes drift utgjorde i siste driftsår kr. 77 929 018,89, mot budgettert kr. 80 550 000. Utgiftene utgjorde kr. 80 234 119,23, mot bevilget kr. 80 550 000. Dessuten er der av bevilgninger som er overført fra tidligere terminer, anvendt kr. 2 224 012,64 til anskaffelser, utvidelser og forbedringer. Til terminen 1930—31 er overført kr. 2 340 921,33.

Forsikringssummen for de i Norges Brandkasse forsikrede bygninger er i 1930

gått ned med ca. 100 millioner kroner og antas 1 januar 1931 å utgjøre ca. 5 445 millioner.

De hittil kjente brandskader i 1930 har bragt Brandkassens bygningsavdeling et tap på 6 800 000 kroner.

Brandkontingenten i 1930 antas å ville utgjøre 10 388 000 kroner mot i 1929 10 485 000 kroner.

Avdelingens reservefond som ved utgangen av 1929 utgjorde 8 785 500 kroner antas ved utgangen av 1930 å ville være 10 180 000 kroner.

Dessuten har avdelingen et katastrofefond på 2 690 000 kroner, et ildsikringsfond på 490 000 kroner og et avslagsfond på 273 000 kroner.

Brandkassens løseareavdeling hadde ved begynnelsen av 1930 forsikringer til et samlet beløp av ca. 427 millioner, hvilken forsikringssum i årets løp er steget til ca. 431 millioner kroner.

Kontingenten i 1930 har utgjort kr. 943 385,13.

Efter de hittil kjente brandskader beløper avdelingens brandtap i 1930 sig til kr. 444 117.

Rikets tollintrader samt laste- og fyravgifter var for budgett-terminen 1929—30 anslått til henholdsvis kr. 105 500 000 og kr. 3 500 000 og har for samme termin — efter fradrag av utbetalte godtgjørelser i henhold til tolltariffens § 13 og L.nr. 857, anm. 2 — utgjort henholdsvis kr. 110 473 227,17 og kr. 4 162 182,10.

Ved myntinnretningen på Kongsberg er i 1930 for statskassens regning utmyntet i alt kr. 66 800 i ny skillemynt.

Statsgjelden utgjorde, når de utenlandske lån omregnes efter pari kurs, pr. 30 juni 1929 kr. 1 578 897 513 og pr. 30 juni 1930 kr. 1 565 037 140, altså en nedgang i løpet av budgett-terminen 1929—30 med kr. 13 860 373. Når nedgangen ikke er større, henger dette sammen med at der i terminen er utstedt statsgjeldsbevis til Norges Bank for kr. 10 000 000 til dekning

av garantien vedkommende Handelsbanken og statsobligasjon av 1929 til forøkelse av Hypotekbankens grunnfond, stor kr. 5 000 000.

Statsregnskapet for budgett-terminen 1929—30 er avsluttet med et regnskapsmessig overskudd av omkring kr. 14 715 000, som — overensstemmende med bevilgningsreglementets § 10 — ved kongelig resolusjon av 1 november 1930 er besluttet anvendt til ekstraordinært avdrag på statsgjelden.

Der har i 1930 vært holdt våbenøvelser overensstemmende med Stortingets beslutning av 24 mars 1930.

Tokter og øvelser har i 1930 vært utført i samsvar med de bevilgninger som er gitt.

Tråleropsynet på Finnmarkskysten har vært utført med «Heimdal» og «Michael Sars». To britiske trålere er i dette tidsrum bragt inn og mulktert for ulovlig fiske.

Fra 1 juni til 9 juli 1930 deltok «Michael Sars» i en ekspedisjon til Bjørn-

øya under ledelse av «Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser.»

I likhet med 1929 blev «Michael Sars» i midten av juli 1930 sendt til nordkysten av Island som hjelpeskib for de norske fiskere under sildefisket. Hjelpetjenesten gikk også i 1930 ut på å formidle post og telegrammer til fiskerflåten, yde lægehjelp samt å hjelpe fiskerne med bestemmelse av fiskerigrensen. Tjenesten varte til ut august måned da fisket var slutt.

I første halvdel av september måned var «Michael Sars» stasjonert i Tromsø i anledning av Andréefunnet og eskorterte derefter den svenske kanonbåt «Svensksund» sydover til Ålesund.

Panserskibet «Tordenskjold» med forsvarsministeren ombord anløp under sommerens sjøgående øvelser Reykjavik i anledning av Altingets 1000-års jubileum. Senere anløp «Tordenskjold» Antwerpen og Newcastle.

Alle andre tokter og øvelser har vært utført innenfor landets grenser.

Fra slutten av november har 2 flyvebåter vært utrustet til øvelsesflyvning på Vestlandet og herunder utført leting efter storsild.

Gitt på Oslo slott 13 januar 1931.

Under Vår hånd og rikets segl

Haakon

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted